

Право на працю: як система БПД захищає трудові права українців

Трудові права є одними з найважливіших прав людини. Адже від того, наскільки вони дотримуються, залежить рівень життя не лише працівника, а й членів його родини. Минулого року до системи безоплатної правової допомоги надійшло понад 25,3 тис. звернень щодо захисту трудових прав. За юридичними консультаціями найчастіше зверталися жінки. А от чоловіки частіше потребували правової допомоги при зверненні до суду.

«Минулого року фахівці системи БПД надали майже 24 тис. юридичних консультацій щодо трудового законодавства. Надійшло понад 1,6 тис. заяв на захист та представництво в судах у справах, пов'язаних з захистом трудових прав. Цього року, у зв'язку з карантинном, проблема захисту прав працівників є надзвичайно актуальною», – зазначив в. о. директора Координаційного центру з надання правової допомоги Олександр Баранов.

Серед найпоширеніших питань щодо захисту трудових прав, з якими торік українці зверталися до системи БПД, – оплата праці, розірвання трудового договору, звільнення, призначення на посаду або прийняття на роботу, оформлення трудового договору, відпустка, соціальні гарантії та компенсації, трудові права під час військової служби та інші.

За юридичними консультаціями та роз'ясненнями щодо трудових прав найчастіше зверталися жінки. Так, 56% від загальної кількості клієнтів, які потребували безоплатної первинної правової допомоги – саме жінки. А от чоловіки частіше прагнули відстояти свої права у суді. Серед клієнтів, які звернулися за безоплатною вторинною правовою допомогою, 66% – це чоловіки.

За кожною виграною справою – кропітка робота юристів та адвокатів системи БПД. Так, юристка Кропивницького місцевого центру з надання БВПД Наталія Цуцман два роки вела боротьбу з підприємством, яке незаконно звільнило працівницю.

За правовою допомогою звернулася жінка, яка після своєї відпустки дізналась від колег, що у зв'язку із скороченням штату працівників її було звільнено. Без попередження. Фахівчиня системи БПД підготувала позовну заяву про поновлення жінки на роботі та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу, також під час судового розгляду було витребувано через суд докази, які допомогли виграти справу.

Суд прийняв рішення на користь клієнтки. Жінка була поновлена на посаді. Також з роботодавця стягнуто 185 тис. грн заробітної плати за час вимушеного прогулу.

«Коли ти разом з клієнтом два роки ведеш боротьбу з підприємством, і на оголошенні рішення суду чуєш, що ваші позовні вимоги задоволено, а людина зі сльозами на обличчі говорить «дякую», це дає неймовірні відчуття. Трудові права можна і потрібно захищати у будь-який законний спосіб», – говорить Наталія Цуцман.

Але багато працівників, чиї трудові права порушуються, з різних причин не звертаються за правовою допомогою. Серед них ті, кому відмовляють в офіційному оформленні, змушують працювати понаднормово, примушують звільнитися «за власним бажанням».

Тому важливо попереджати працівників про найбільш типові порушення трудових прав, інформувати, як ці права можна захистити, куди звертатися за правовою допомогою.

Отримати юридичну консультацію або роз'яснення з правових питань можна:

- зателефонувати на безкоштовний номер системи надання безоплатної правової допомоги 0 800-213-103;
- поставити питання в повідомленні на електронну адресу центру kropyvnytskyi1.kropyvnytskyi@legalaid.kr.ua;
- поставити запитання в месенджер фейсбук-сторінки системи БПД <https://www.facebook.com/Kropyvnytskyi.1.Centre.BVPD/>;
- написати на електронну пошту найближчого місцевого центру (адреси можна дізнатися на сайті системи БПД <https://www.legalaid.gov.ua/>).
- скористатися правничою вікіпедією WikiLegalAid <https://wiki.legalaid.gov.ua/>;
- прочитати правову консультацію на телеграм-каналі «Безоплатна правова допомога» <https://t.me/ualegalaid>.